

The Experiment

Docentenhandleiding

Regie: Paul T. Scheurin

Jaar: 2010

Duur: 96 minuten

1. Inleiding en leerdoelen

.....

Bij deze ontvangt u het lespakket *The Experiment*. Het lespakket bevat een dvd en een lesbrief. De lesbrief bestaat uit drie delen: opdrachten en bronnen voor leerlingen en een docentenhandleiding. De docentenhandleiding vindt u de leerdoelen, een korte instructie, de correcte antwoorden bij de opdrachten en enkele relevante en/of interessante bronnen.

Met dit lespakket streeft Movies that Matter meerdere doelen na. Leerlingen denken na en gaan met elkaar in gesprek over onderwerpen als moraal en agressie, autoriteit en macht, regels en sancties, groepsdruk en individualiteit, persoonlijkheid, (on)gehoorzaamheid en mensenrechten. Deze thema's zijn terug te vinden in de curricula van onder meer filosofie en levensbeschouwing, geschiedenis, maatschappijleer en burgerschapsvorming. Mensenrechteneducatie gaat niet alleen om kennisoverdracht, maar ook om het ontwikkelen van een open, verantwoordelijke en kritische houding ten opzichte van opvattingen en gedrag. Dit lespakket confronteert leerlingen met hun eigen waarden, hun relatie ten opzichte van gezag en groepsdruk. Leerlingen verwoorden hun opvattingen en stellen deze eventueel bij.

Concrete leerdoelen die hieruit volgen zijn:

1. De leerling kan een beschrijving geven van het Stanford Prison Experiment en het Milgram Experiment.
2. De leerling weet welke betekenis deze wetenschappelijke experimenten hebben.
3. De leerling kent de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en kan beargumenteren welke artikelen relevant zijn in het verhaal van *The Experiment*.
4. De leerling kan zijn mening over de film (inhoud en vorm) verwoorden en onderbouwen.

Het lespakket is bedoeld voor leerlingen uit de bovenbouw van het havo en vwo. De film kan ook van grote educatieve waarde zijn voor studenten uit het mbo. Een aantal opdrachten is echter tamelijk talig van aard, enige toelichting bij deze opdrachten is wellicht wenselijk.

Ook voor studenten van hbo-opleidingen kan de film interessant zijn. Het betreft dan opleidingen waarin juridische, pedagogische of filosofische thema's aan de orde komen.

Instructie en lesplanning

.....

Het opdrachtenblad bestaat uit drie delen. Om een context te bieden en voorkennis te activeren maken de leerlingen de opdrachten een, twee en drie van het opdrachtenblad. Vervolgens lezen de leerlingen de kijkopdrachten; deze dragen er toe bij dat leerlingen met gerichte aandacht de beelden uit de film observeren. U kunt leerlingen opdelen in groepen van drie. Tijdens de film besteedt ieder groepslid speciale aandacht aan één kijkopdracht. Later bespreken de leerlingen deze opdrachten in hun groepje. Na afloop van de film maken de leerlingen de verwerkingsopdrachten; in deze opdrachten is aandacht voor de inhoud en de vorm van de film, maar ook voor reflectie.

Leerlingen gebruiken het bronnenblad om het verhaal van *The Experiment* te contextualiseren. Daarnaast ondersteunt het leerlingen ook bij het maken van de opdrachten.

- 1 Leerlingen lezen synopsis en maken opdracht 1 tot en met 3 met behulp van het bronnenblad.**
- 2 Leerlingen lezen de kijkopdrachten door.**
- 3 Leerlingen kijken naar *The Experiment*.**
- 4 Leerlingen maken (een selectie van) opdrachten 4 tot en met 18 met behulp van het bronnenblad. Docent bespreekt de opdrachten.**

Antwoorden

Opdracht 1

Wat is jouw mening over de volgende stellingen?

- A.** Alleen mensen zonder gevoel of moraal zijn in staat onschuldige mensen te martelen.
B. Macht wordt altijd misbruikt als er geen controle is. *De leerlingen formuleren eigen antwoorden. In opdracht 12 komen de stellingen nogmaals aan de orde. In hoeverre is de opvatting van leerlingen gewijzigd na het zien van de film?*

Opdracht 2

Stel, je krijgt 1000 euro aangeboden om mee te doen aan een experiment. Daarvoor moet je twee weken met twintig anderen in een gevangenis zitten. De groep wordt ingedeeld in 'bewakers' en 'gevangenen'. Je mag je rol niet kiezen. Je mag geen bezittingen meenemen (ook geen medicijnen etcetera) en je doet afstand van je burgerrechten. Je handelingen worden gefilmd en je veiligheid wordt gegarandeerd. Bedenk drie argumenten om wel mee te doen en bedenk drie argumenten om niet mee te doen.

Suggesties voor: de geldelijke beloning; nieuwsgierigheid, avontuur; belangrijk dat onderzoek gedaan wordt.

Suggesties tegen: geen tijd; ik wil geen afstand doen van mijn rechten; het schaadt wellicht mijn psychische gezondheid.

Opdracht 3

Tijdens het experiment mag geen geweld gebruikt worden. Als de camera registreert dat de deelnemers schoppen of slaan, is het experiment afgelopen. Bedenk drie voorbeelden van geweld die de camera niet kan registreren, maar die andere personen wel kunnen schaden. Bespreek deze met je buurman.

o.a. verbaal geweld, rascisme, vernedering, vastketenen, bedreigen, mensen laten uitkleden, mensen wakker houden.

Kijkopdrachten

1. Kijk goed naar de openingsscènes (tot aan het moment dat Travis over het experiment leest). Welke sfeer hebben deze scènes? Welk verschil zie je in de sfeer in de gevangenis? Let op of je een verschil ziet in het gebruik van licht en geluid en camerastandpunten (dichtbij – veraf, snel – langzaam, stilstaand – meebewegend etc).
2. Kijk naar het gedrag van de mannen als ze de gevangenis binnenkomen. Kijk goed naar de manier waarop ze zich presenteren en hoe ze met elkaar omgaan.
3. De mannen die meedoen aan het experiment worden onderverdeeld in gevangenen en bewakers. Zonder dat dit van tevoren bepaald is, worden sommigen van hen leiders, anderen worden volgers. Kijk naar de manier waarop leiders en volgers zich gedragen; let op wat ze zeggen, hoe ze praten, hoe ze bewegen etcetera.

Na afloop van de film

Opdracht 4

A. Beschrijf wat je van de film vond; bijvoorbeeld shockerend, indrukwekkend, verrassend? Leg uit waarom.

Eigen antwoord. Motiveer de leerlingen tot het geven van uitgebreide antwoorden waarin ze onderbouwen waarom ze deze mening over de film hebben.

B. Welke scène is je het meest bijgebleven?

Eigen antwoord.

Opdracht 5

Bespreek (eventueel) de kijkvragen.

1. Camerawerk: Voornamelijk van dichtbij gefilmd, veel close-ups van de acteurs vooral gedurende de dialogen. De vele close-ups worden nu en dan afgewisseld met shots gefilmd van een afstand (vb. overzicht van de gevangenis/ van de gehele groep gevangenen en bewakers)

Muziek: Gedurende de gehele film veel rustige, zachte muziek op de achtergrond. Tijdens scènes met veel actie/geweld erin (dus de keren dat het echt uit de hand loopt, vb als Adrienn Brody wordt meegenomen door de bewakers en vastgebonden en als de gevangenen uiteindelijk ontsnappen) heftigere, hardere muziek.

2. De sfeer is ontspannen alle mannen lijken op hun gemak (voor zover in beeld). De eerste ontmoeting tussen Travis en Barris is erg vriendschappelijk, ze kennen elkaar niet maar lijken goed met elkaar op te

kunnen schieten. Als ze elkaar bij de bus op weg naar de gevangenis weer ontmoeten, zijn ze zelfs blij elkaar weer te zien.

3. Een aantal mannen, die geselecteerd worden om bewaker te zijn in het experiment, leeft zich meteen in in hun rol, gaan stoer/arrogant/bazig gedragen en slaan daar ook in door (vb Chase en Barris). Andere bewakers zijn veel onwenniger in hun rol, zoals de man die de basketbal in zijn gezicht krijgt en uiteindelijk ook bij de gevangenen wordt gegooid. Hij is veel minder autoritair en twijfelt over de juistheid van de aanpak van sommige andere bewakers. De laatste groep van de bewakers houdt zich op de achtergrond, en eigenlijk heel volgzzaam in het gedrag van de paar bewakers die doorslaan.

De gevangenen zijn aan het begin allemaal sceptisch, en doen lacherig over hun rol als gevangene/onderdaan. Dit slaat om als de bewakers hun autoriteit gaan gebruiken, en straffen gaan opleggen. Sommigen worden daarna erg volgzzaam, gedragen zich als echte gevangenen (vb de nazi), terwijl anderen zoals Adrienn Brody blijven aanschoppen tegen de autoriteit van de bewakers. De grootste groep blijft erg op de achtergrond, en is volgzzaam in de groep.

Opdracht 6

Voorafgaand aan het experiment zegt het hoofd van het onderzoeksteam tegen Travis: "Regels houden onze maatschappij leefbaar en gestructureerd."

A. Bedenk twee argumenten voor deze stelling.

Suggesties:

- Regels beschermen de zwakkeren in de samenleving.
- Regels maken het mogelijk in grote groepen samen te leven.
- Regels voorkomen ordeloosheid (bijvoorbeeld in het verkeer).

B. Travis antwoordt: "Regels zijn juist de aanleiding voor oorlogen. Oog om oog, tand om tand." Bedenk twee argumenten voor deze stelling.

.....
Suggestie:

- *Het zijn de machtigen en sterksten die de regels opstellen, de regels weerspiegelen hun belangen.*
- *Regels maken verschillen tussen mensen en landen duidelijk; vervolgens wil men elkaar de regels opleggen.*

- *Als een regel wordt overtreden, is de ander geneigd wraak te nemen. Daarmee gaat een conflict van kwaad tot erger.*

C. Schets in tien zinnen een scenario dat gebeurd zou kunnen zijn als er geen regels waren geweest in de gevangenis tijdens het experiment.

Suggestie:

De deelnemers hadden niet geloofwaardig hun rol kunnen spelen. Er zou geen machtsconflict ontstaan en dus ook geen geweldspiraal.

D. De bewakers lezen op de eerste dag de regels voor. Wat zijn de regels?

Wat vind je van de regels (bijvoorbeeld: overbodig, te veel, te streng, niet streng genoeg, noodzakelijk etc)? Waarom vind je dat?

Bewakers: 1) geen geweld, 2) als de gevangenen zich niet aan hun regels houden, moeten ze op gepaste wijze gestraft worden

Gevangenen: 1) gevangen moeten drie maaltijden per dag eten, borden moeten leeg, 2) de gevangenen krijgen elke dag 30 minuten vrije tijd ('recreation'), 3) gevangenen mogen alleen in de ruimtes, die speciaal voor hen bestemd zijn, komen. 4) gevangen mogen alleen praten als hun iets gevraagd wordt, 5) de gevangen mogen de bewakers NIET aanraken

Opdracht 7

De mannen moeten tijdens een selectieprocedure vragen beantwoorden en testen ondergaan.

A. Wat is het doel van het interview en tests?

Nagaan in hoeverre de mannen psychisch stabiel zijn, een normale intelligentie en geweten hebben en hoe ze zich verhouden tot autoriteit.

B. Vind je dat je aan de hand van de antwoorden

en tests kan voorspellen hoe de mannen zich zullen ontwikkelen?

Waarom wel of niet?

Uit de film lijkt dit enigszins voorspelbaar:

Bewakers: Barris woont nog bij zijn moeder en is sterk gelovig, met andere woorden, hij is onderdrukt en heeft geen eigen moraal ontwikkeld. Chase heeft een onderdrukte seksualiteit en een hedonistische (egocentrische) persoonlijkheid. Hij leidt een schijnbaar bandeloos leven en kan zich alleen op dominante wijze verhouden tot anderen.

Gevangenen:

Travis heeft geen enkel geloof in hogere machten en autoriteiten. Hij voelt weerstand bij geweld.

Ook bij het werkelijke experiment bleek dat een van de deelnemers die tijdens de test een anti-autoritaire houding aannam minder gevoelig voor groepsdruk en de instructies van de bewakers.

Tot op zekere hoogte is het gedrag voorspelbaar, maar wat het experiment uitwijst is dat het gedrag van mensen slechts deels wordt bepaald door individuele kenmerken (genen, persoonlijkheid, karakter), maar minstens evenveel sociale factoren en machtsystemen.

.....

Opdracht 8

A. Aan het begin van experiment wordt de individualiteit van de gevangenen afgenomen. Noem drie manieren waarop dit gebeurt.

- De gevangenen verliezen hun naam en krijgen een nummer.
- Uniformen in plaats van kleding.
- Afnemen van persoonlijke bezittingen.
- Verplicht douchen, in een groep.

B. Waarom gebeurt dit?

Op die manier verliezen mensen een deel van eigen identiteit, hierdoor zullen ze zich gemakkelijker vormen naar de regels van het instituut (gevangenis, inrichting, ziekenhuis, kostschool, leger). Bovendien wordt de afstand tussen bewaker en gevangenen groter.

Opdracht 9

Op een gegeven moment verandert de sfeer. Dit is het begin van de geweldsspiraal.

A. Benoem precies het moment waarop de spiraal volgens jou begint.

Op het moment dat een van de bewakers (per ongeluk) een bal in zijn gezicht krijgt. Enkele bewakers zien dit als een aantasting van hun autoriteit en bedenken sancties waardoor de machtsstrijd tussen de twee groepen begint.

B. Hoe zou jij als gevangene hebben gereageerd in deze situatie, denk je?

Eigen antwoord.

C. Hoe zou jij als bewaarder hebben gereageerd in deze situatie, denk je?

Eigen antwoord.

D. In hoeverre geloof je dat je je eigen gedrag kunt voorspellen (in een dergelijke situatie)?

Bewakers en gevangenen uit het Stanford Prison Experiment hadden niet van zichzelf en van de anderen verwacht dat ze zich op een dergelijke manier zouden gaan gedragen. Het is dus nauwelijks te voorspellen.

Opdracht 10

A. Maak gebruik van het bronnenblad. Geef een voorbeeld van een gebeurtenis waarbij gevangenisbewakers de rechten van gevangenen schonden.

In Abu Ghraib werden in 2004 Irakese krijgsgevangenen gemarteld door Amerikaanse soldaten.

B. De Amerikaanse militairen die voor dit drama verantwoordelijk waren, zeiden orders van hoger hand te hebben

gekregen. Welk experiment uit 1963 toonde aan dat het merendeel van de mensen bereid is de medemens pijn te

berokkenen, als zij hiertoe gedwongen worden? *Het Milgram Experiment.*

C. Wat toonde Milgram aan met zijn experiment? *Milgram toonde aan dat de meeste mensen bereid zijn gehoor te geven aan de opdrachten van een gezaghebbende, ook al zijn deze in strijd met de eigen moraal of het persoonlijke geweten.*

.....

D. Een van de laatste dialogen in de film betreft diegene tussen Nix en Travis in de bus. Nix vraagt Travis: "Denk je nog steeds dat we hoger op de evolutionaire ladder staan dan apen?" Travis antwoordt: "Ja, omdat wij hier iets aan kunnen doen." Met wie ben jij het eens? Waarom?
Eigen antwoord.

Opdracht 11

A. Vind je de film geloofwaardig? Waarom wel of niet?

Suggestie: Direct na de film maken en bespreken! Leerlingen maken de opdracht eerst individueel, daarna vergelijken met andere leerlingen (in kleine groepen of onderwijsleergesprek)

B. Lees in het bronnenblad de tekst over het Stanford Prison Experiment. Noem tenminste vier verschillen tussen de film en het werkelijke experiment.

- In het werkelijke experiment was de gevangenis in het universiteitsgebouw en kregen de gevangenen bezoek van hun ouders.

- In het werkelijke experiment was de fysieke marteling minder extreem, geen van de deelnemers is overleden.

- In het werkelijke experiment waren de deelnemers studenten.

- Het werkelijke experiment werd na twee dagen afgebroken, nadat een wetenschapper dusdanig geschrokken was van de situatie dat ze de onderzoeksleider kon overtuigen het experiment stop te zetten.

- De kleding (in werkelijke experiment droegen gevangenen een jurk / gewaad, droegen de bewakers een zonnebril).

C. Geef in een zin aan wat je (ondanks de verschillen) kunt leren van de film en het experiment over menselijk gedrag?

De sociale omgeving en machtsverhoudingen kunnen mensen ertoe aanzetten gedrag te vertonen dat ingaat tegen algemeen aanvaarde normen en de eigen moraal.

Opdracht 12

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens bestaat uit een groot aantal artikelen. In het bronnenblad (en op www.youngamnesty.nl/scholiereninfo#uvm) vind je een aantal van deze rechten.

A Lees de artikelen.

B Als Travis weigert te zeggen dat hij een 'gevangene' is, wordt hij met zijn hoofd onder water gehouden. Welk mensenrecht wordt hier geschonden?

Martelen is verboden

C In de film doen de deelnemers afstand van hun burgerrechten door het ondertekenen van het contract. Denk je dat je afstand kunt doen van Mensenrechten? Waarom wel of niet?

Nee, dit is niet mogelijk. Artikel 2: Mensenrechten zijn er voor iedereen, altijd en overal. Je kunt dus ook niet gedwongen worden er afstand van te doen.

D In de geschiedenis zijn er talloze voorbeelden van grootschalige mensenrechtenschendingen. Denk aan de wrede heden in de concentratiekampen tijdens de Tweede Wereldoorlog of de executie van (naar schatting) 7000 burgers in Srebrenica. Kun je stellen dat alle daders uit deze voorbeelden gewetenloze moordenaars waren? Waarom wel of waarom niet?

Nee,

E Hoe kun je het gedrag van militairen die mensenrechten schenden verklaren met behulp van het Stanford Prison Experiment?

Als mensen vanwege de machtsstructuur (schijnbaar geen verantwoordelijkheid, groepsdruk) en de omgeving (geen controle, duidelijk onderscheid tussen groepen, dehumanisering etc.) het nodig vinden om wrede heden te begaan om hun eigen positie te beschermen, dan is het zeer waarschijnlijk dat ze dit zullen doen.

F Bedenk twee manieren om te verhinderen dat dergelijke schendingen plaatsvinden.

Onder andere:

Individueel (wettelijk) verantwoordelijk stellen voor hun daden, zodat ze zich niet kunnen verschuilen

.....

achter de bevelsstructuur.
Heldendom (volgens Zimbardo, leider van Stanford Prison Experiment): individuen moeten durven ingaan tegen wat hen moreel tegenstaat en daar waardering voor krijgen.

Opdracht 13

A. Hoe denk je over de volgende stellingen? Licht je antwoord toe in vijf zinnen.

- I. Als er enkel vrouwen hadden meegedaan aan het experiment, dan was er geen geweld gebruikt.
- II. Alleen mensen zonder gevoel of moraal zijn in staat onschuldige mensen te martelen.
- III. Macht wordt altijd misbruikt als er geen controle is.
- IV. Geld heeft de deelnemers ertoe gedreven tot het uiterste te gaan.

B. Is je mening bij B en C veranderd na het zien van de film? Waarom wel of niet?

Naar verwachting zullen leerlingen stelling II na het zien van de film vaker met 'nee' beantwoorden. Het experiment laat zien dat veel mensen, onder bepaalde omstandigheden, gedrag kunnen vertonen dat niet samenvalt met hun moraal.

Opdracht 14

A. Beschrijf kort de persoonlijkheden van Travis, Benji, Barris en Chase. Zie je een ontwikkeling in hun persoonlijkheid?

Travis: o.a. anti-autoritair, sociaal betrokken, principieel.

Benji: o.a. creatief, onzeker, gevoelig

Barris: o.a. gezagsgetrouw, emotioneel instabiel, gedisciplineerd

Chase: o.a. dominant, behoudend, egocentrisch.

Ontwikkeling: Barris maakt de grootste (onverwachte) verandering door onder invloed van de omstandigheden.

B. Waarvan fantaseren Benji en Barris allebei?

- I Vrijheid
- II Rijkdom
- III Waardering
- IV Gezondheid

C. Welk beeld heeft Barris van zichzelf, voorafgaand aan het experiment, denk je?

Hij ziet zichzelf als een aardige man die het beste met iedereen voor heeft en vooral goed wil doen.

Opdracht 15

Als het geweld uit de hand loopt en de gevangenisdeuren opengaan, lopen de mannen naar buiten. De zon schijnt, het maïs ruist en iedereen is stil.

A. Beschrijf in vijf regels hoe je zelf deze overgang ervaarde.

Eigen antwoord.

B. Beschrijf in vijf regels hoe je denkt dat de deelnemende mannen dit ervaarden en welke emoties zij voelden.

Suggesties: mannen schaamden zich voor hun gedrag in de gevangenis; de mannen waren geschrokken van het feit dat ze elkaar dit geweld hadden aangedaan; de mannen waren opgelucht dat de gevangenis slechts een soort nachtmerrie was.

C. Waarom heeft de regisseur voor een dergelijke overgang gekozen?

Het contrast tussen de buitenwereld en de gevangenis is zo groot mogelijk gemaakt om te laten zien hoe groot de invloed van de omgeving is op het gedrag van mensen.

.....

D. Er loopt een romantische verhaallijn door de film. Welke functie heeft deze verhaallijn voor de film? *Het geeft 'lucht' in de film. Dergelijke contrasten zorgen er voor dat de kijker kan 'ademen' en zorgt voor een zeker evenwicht.*

Opdracht 16

Schrijf een recensie bij de film. De recensie moet minimaal een half A4'tje lang zijn. Bedenk voor je gaat schrijven wat je van de film vindt (het verhaal, de 'boodschap', de filmische aspecten). De recensie is bedoeld voor leeftijdsgenoten.

Je recensie bestaat uit drie onderdelen:

1. Een beschrijving waar de film over gaat, zonder het einde van de film te verklappen!
2. Wat je opvallend vond aan de film. Dit onderbouw je met voorbeelden en argumenten. Je kunt bijvoorbeeld schrijven dat de film heel spannend was of dat hij nogal saai was. Je kunt uitleggen waarom je dit vindt met behulp van scènes uit de film. Maar je kunt ook schrijven over de kleuren in de film, het camerawerk of de muziek. Kijk ook nog eens naar de kijktips.
3. Je mening over de film. Je maakt duidelijk waarom de lezer de film moet gaan zien, of waarom juist niet. Overtuig de lezer met een knallend einde! Geef ook een beoordeling in de vorm van sterren: 1 ster is heel slecht, 5 sterren is zeer goed.

Eigen antwoord.

.....

Opdracht 17

Theatersport is een spelvorm waarbij alles draait om improvisatie. Denk aan tv-programma's als de *Lama's* of *De vloer op*. Speciaal voor deze lesbrief is een theaterspel bedacht, waarbij de leerlingen zich kunnen inleven in de personages van de film.

Kies twee leerlingen uit de klas. De een is gevangene, de ander bewaker. De gevangene heeft een lage status, de bewaker een hoge. Laat de leerlingen een scene spelen waar dit uit blijkt (bijv. dat de bewaker de deur van de cel op slot doet en gemeen lacht, terwijl de gevangene huilt en smeekt om de deur weer open te doen. Hierbij kunnen allerlei argumenten worden aangedragen, zoals: 'ik ben onschuldig', 'mijn kinderen zitten thuis alleen, ik moet naar hen toe' of 'ik ben ziek, ik moet naar de dokter'. De bewaker luistert niet en commandeert de gevangene slechts.

Halverwege het spel draait de status om. De gevangene krijgt een hoge status, de bewaker een lage. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat de bewaker de sleutel laat vallen, waardoor deze binnen handbereik van de gevangene is. Deze loopt zijn cel uit en bedreigt de bewaker. Of de 'statuswip' komt doordat de gevangene iets van de bewaker weet. Bijvoorbeeld dat hij spullen (drugs, films) doorverkoopt aan anderen gevangenen. De gevangene kan hem hiermee chanteren. Houd bij beide statussen het volgende in je achterhoofd:

- Heb je een hoge status, dan neem je alle ruimte en tijd in beslag. Je staat en loopt rechtop, met je kin in de lucht en je borst vooruit. Je kijkt neer op anderen en je stem is luid.
- Als je een lage status hebt, dan zit/sta je in elkaar gedoken. Je frunnikt aan je kleding en haar, je stamelt en bent overdreven beleefd.

Bedenk ook wat het doel van het spel is. Bespreek dit na afloop.

Opdracht 18

A. Je hebt *The Experiment* gezien als onderdeel van het schoolprogramma. Bij welk vak past de film het beste vind je? Waarom?

Eigen antwoord.

B. Je vertelt thuis dat je op school *The Experiment* hebt gezien. "Heel leuk, maar wat is het nut daarvan eigenlijk", zeggen ze. Wat is je antwoord?

Eigen antwoord.

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties om de basisrechten van de mens te omschrijven. In de verklaring staan de rechten die ieder mens altijd en overal zou moeten hebben. De volledige tekst is te lezen op www.amnesty.nl/uvrm.

.....

1. Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.
2. De mensenrechten gelden voor iedereen, waar ook ter wereld.
3. Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.
4. Slavernij is verboden.
5. Martelen is verboden.
6. Je hebt het recht om erkend te worden voor de wet.
7. De wet is voor iedereen gelijk en moet iedereen gelijke bescherming bieden.
8. Als je onrecht wordt aangedaan, heb je recht op bescherming.
9. Je mag niet zomaar worden opgesloten, of het land uitgezet.
10. Als je terecht moet staan, heb je recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke rechter.
11. Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen. Je daden kunnen niet achteraf strafbaar worden gesteld.
12. Je hebt recht op privacy en op bescherming van je goede naam.
13. Je mag je vrij verplaatsen in je eigen land. Je mag ieder land (ook je eigen) verlaten.
14. Je mag vluchten naar een ander land, als je mensenrechten worden bedreigd.
15. Je hebt recht op een nationaliteit.
16. Je mag trouwen met wie je wilt en een gezin stichten.
17. Je hebt recht op bezit, dat mag niemand zomaar van je afnemen.
18. Je mag je eigen godsdienst kiezen en daarnaar leven.
19. Je hebt het recht om uit te komen voor je eigen mening.
20. Je mag lid worden van een vereniging en een vereniging oprichten. Niemand mag je dwingen om bij een vereniging te horen.
21. Iedereen mag meedoen aan de verkiezingen voor het landsbestuur en zichzelf daarvoor verkiesbaar stellen. Het volk kiest de regering in democratische verkiezingen.
22. Je hebt recht op de economische, culturele en sociale voorzieningen in je land. Arme landen hebben recht op internationale hulp.
23. Je hebt recht op werk naar keuze, met een eerlijk loon. Je mag lid worden van een vakbond.
24. Je hebt recht op rust en vrije tijd.
25. Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven. Als je niet voor jezelf kunt zorgen, moet de overheid dat doen.
26. Je hebt recht op onderwijs.
27. Je hebt het recht om te genieten van kunst en cultuur.
28. Landen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten kunnen worden nageleefd.
29. Je hebt plichten om ervoor te zorgen dat de rechten van andere mensen kunnen worden nageleefd. De wetten in je land mogen niet in strijd zijn met de mensenrechten.
30. Geen van deze rechten mag worden misbruikt om de mensenrechten te vernietigen.

.....

Amnesty International

Movies that Matter

Amnesty International is een internationale organisatie die zich inzet voor de mensenrechten. Over de hele wereld heeft Amnesty meer dan 2,8 miljoen leden en aanhangers. Het hoofdkantoor is in Londen. Daar worden gegevens van over de hele wereld verzameld en bereiden de medewerkers de internationale acties van Amnesty voor. In bijna honderd landen zijn er afdelingen of groepen van Amnesty International, ook in Nederland.

Amnesty International is onafhankelijk. Acties en onderzoek worden betaald door leden en mensen die geld geven. Amnesty wil voor onderzoek en actie geen subsidie van de overheid, want als je geld krijgt van de overheid is het minder makkelijk om die overheid te bekritisieren als dat nodig mocht zijn.

Amnesty International is onpartijdig. Dat wil zeggen dat het voor Amnesty geen verschil maakt in welk land de mensenrechten worden geschonden.

Mensenrechten gelden voor iedereen. Als die rechten geschonden worden, door welke regering dan ook, dan voert Amnesty daar actie tegen. Het zou tenslotte erg ongeloofwaardig zijn wanneer je van het ene land wel wat zegt en in het andere geval doet of je neus bloedt.

Movies that Matter is een internationaal expertisecentrum op het gebied van film en mensenrechten. Het organiseert het jaarlijkse Amnesty International Film Festival en een maandelijks film- en debatprogramma in tien Nederlandse filmtheaters en speciale internationale vertoningen.

Movies that Matter is er ook voor scholen! Wij helpen docenten films uit te zoeken wanneer u specifieke onderwerpen op school wilt behandelen. Wij geven filmadvies voor verschillende niveaus en leeftijden, en helpen u de vertoning mogelijk te maken. Indien gewenst kunnen we u ook aan interessante gastsprekers of workshops helpen of zelfs een compleet School Film Festival organiseren.

Movies that Matter @ school richt zich in eerste instantie op (alle niveaus van) het voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs zijn enkele titels beschikbaar.

Via de zoekmachine (<http://www.moviesthatmatter.nl/mtm/site/educatiefilms.vm>) kunt u uitgebreid zoeken naar films op onderwerp, type film, niveau, vak en lengte. Movies that Matter is telefonisch bereikbaar op 020 7733621.

Colofon

Redactie

Hanna Hilhorst en Joan de Ruyter

Eindredactie

Movies that Matter en Amnesty International

Vormgeving

SAZZA

Opmaak

Gezamenlijk Corvee

Movies that Matter Educatie

Margreet Cornelius, Marcus Eshuis,
Dennis Lahey (projectleider)

Movies that Matter

Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam
www.moviesthatmatter.nl
tel. (020) 77 33 624
educatie@moviesthatmatter.nl

Alleen te gebruiken voor educatieve doeleinden.

Stichting Movies that Matter wordt ondersteund
door Amnesty International, Stichting DOEN en
het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Het **Movies that Matter Film Festival** wordt
ondersteund door de Gemeente Den Haag

